

به نام خدا

تاریخ لباس اروپا

جلسه چهارم: بیزانس

سده چهارم میلادی تا قرون وسطی

همانطور که میدانیم در دوران بیزانسی ها دو تحول مهم روی داد:

۱- استفاده از ماکو برای بافت پارچه های نقش دار

۲- پرورش کرم ابریشم برای تهیه پارچه ابریشم

دست یابی به کرم ابریشم و پارچه ابریشم در دوران امپراطوری ژوستی نین (یکی از امپراطوران بیزانس) اتفاق افتاد. با حمایت و نقشه ژوستی نین ، تخم کرم ابریشم و بذر درخت توت توسط دو نفر از رهبان پارسی در عصای خود پنهان کردند و از چین به بیزانس (رُم شرقی) بردند و در سراسر اروپا کم و بیش پرورش کرم ابریشم رواج یافت.

پوشاک بیزانسی ها:

پوشاک بیزانسی ها تحت تاثیر لباسهای یونان و رُم و مشرق زمین بود. پیچ و تاب و چین و شکن لباس را از رُمیان و جلوه و جلال را از مشرق زمینیان گرفتند. جنس پوشاک بیزانسی ها از ابریشم و حریر و زربفت بودند. به دلیل نفوذ مسیحیت در این زمان ، بدن کاملاً با لباس پوشیده میشد.

پیراهن

مردان و زنان پیراهنی بلند و راسته با آستین بلند از ابریشم و کتان بر تن میکردند و از روی آن کمربندی از چرم و طلا در قطعه های کوچک و به صورت حلقه حلقه به هم متصل و با سنگهای رنگارنگ و گرانبها تزئین میشد.

دالماتیک

مردان بلند پایه شال بلندی از روی پیراهن و به شکل نیم دایره مثل توگای رومی بر شانه می افکندند، در حاشیه چپ این شال کلاووس (نوار پهن بنفش رنگ) قرار داشت که با نخ زر برودردوزی و جواهردوزی میشد و نشانه مقام و درجه بالای اجتماعی آن شخص بود که به آن دالماتیک میگفتند.
زنان هم از روی پیراهن شال بلندی چون پالا (پارچه مستطیل گرد شده) یا ستولای رومی (پیراهن راسته و بلند) بر دوش می انداختند و بر روی شانه راست با فیولا (سنجاق قفلی امروزی) می بستند.

گانا

پیراهن اصلی زنان تبدیل به خرقة ای بلند با آستین بلند و گشاد شده بود که به آن گانا میگفتند.

ژوپ

زنان پیراهن دیگری داشتند به نام ژوپ، که از روی پیراهن اصلی می پوشیدند.

سربند

زنان از تور ابریشمین که تار و پودش را از دانه مروارید می گذرانند و بعدها با الماس و سنگهای گرانبهای دیگر شد ، استفاده میکردند و از قطعات آینه و شیشه در تزئین آن به کار می بردند.

از دستبند ، انگشتر ، سنجاق سینه و گوشواره به عنوان تزئینات و جواهرات استفاده میکردند که طرح گوشواره یک جفت پرنده بود. از عطر و مواد خوشبو کننده ، هم زنان و هم مردان در مقدار فراوان استفاده می نمودند.

پای پوش

همه از سندل و کفش استفاده میکردند ، ثروتمندان از چکمه های چرم نرم تا مچ پا ، با پنجه ای باریک، بیشتر به رنگ درخشان و با نخهای طلایی و مروارید، برودری دوزی میشد استفاده میکردند.

تحولات پوشاک عهد بیزانس

پوشاک بیزانس با گذشت زمان و طی سده ها، مجلل تر شد و تأثیر زیادی بر لباسهای قرون وسطی و رنسانس اروپا گذاشت و همچنین مبنای لباسهای روسی شد. چنانچه اثر آن امروز هم در لباس رسمی اُسقفها و کشیشان آن سرزمین باقی مانده است.